

Οι γιορτές προς τιμή του Απόλλωνα στην Καρθαία της Τζιας ήταν ονομαστές. Ο Ερμοχάρης από την Αθήνα πήγε μια φορά να τις παρακολουθήσει. Στον χορό των κοριτσιών, είδε μια πανέμορφη κοπέλα να χορεύει θεϊκά. Την ερωτεύτηκε. Έμαθε ότι ήταν η Κτήσυλλα, κόρη του Αλκιδάμα από την γειτονική πόλη, Ιουλίδα. Πήρε ένα μήλο, σημάδι ερωτικής πρότασης, χάραξε επάνω του την φράση «Ορκίζομαι στην Άρτεμη ότι θα παντρευτώ τον Ερμοχάρη» και πήγε και παραφύλαξε έξω από τον ναό της Άρτεμης, σίγουρος ότι η Κτήσυλλα, όπως άλλωστε όλα τα κορίτσια, κάποια στιγμή θα πήγαινε εκεί να προσκυνήσει. Δεν λάθεψε.

Η Κτήσυλλα έφτασε και μπήκε στον ναό. Ο Ερμοχάρης την ακολούθησε κι έριξε στα πόδια της το μήλο. Το είδε η Κτήσυλλα και, γεμάτη περιέργεια, το σήκωσε, είδε την χαραγμένη επιγραφή και διάβασε δυνατά: «Ορκίζομαι στην Άρτεμη ότι θα παντρευτώ τον Ερμοχάρη». Είχε δει ποιος της είχε ρίξει το μήλο. Της άρεσε αλλά δεν ήταν όποια κι όποια. Δεν μπορούσε ο ξένος να παίζει μαζί της. Πέταξε μακριά το μήλο.

Ο Ερμοχάρης δεν στάθηκε σ' αυτό. Πήγε στον Αλκιδάμα, τον πατέρα της Κτήσυλλας, του συστήθηκε και την ζήτησε επίσημα, λέγοντάς του ότι η κόρη του ορκίστηκε πως θα τον παντρευτεί. Ο Αλκιδάμας γέλασε, ακούμπησε μια δάφνη, δέντρο ιερό του Απόλλωνα, κι ορκίστηκε ότι θα του τη δώσει. Ήταν λίγο πιωμένος κι ούτε καλοήξερε τι έκανε ούτε αργότερα καλοθυμόταν, τι είχε γίνει. Κι όταν τέλειωσαν οι γιορτές, γύρισε στην Ιουλίδα και εκεί δέχτηκε να παντρέψει την Κτήσυλλα με κάποιο ντόπιο αρχοντόπουλο.

Ο Ερμοχάρης δεν το έβαλε κάτω. Πήγε κι αυτός στην Ιουλίδα, παρακολούθησε την Κτήσυλλα κι όταν την είδε να μπαίνει στον εκεί ναό της Άρτεμης, την ακολούθησε. Βγήκε μπροστά της, της θύμισε τον όρκο που είχε δώσει και της ζήτησε να τον παντρευτεί. Έβαλαν και οι θεοί ένα χεράκι και η Κτήσυλλα που έτσι κι αλλιώς της άρεσε και θαύμαζε τα καμώματά του, κι αυτή τον ερωτεύτηκε.

Υπήρχε όμως και η υπόσχεση του Αλκιδάμα στο ντόπιο αρχοντόπουλο. Ο Ερμοχάρης δεν είχε ενδοιασμούς. Της είπε να κλεφτούν. Έφυγαν κρυφά στην Αθήνα όπου παντρεύτηκαν με όλους τους τύπους. Θα ζούσαν ευτυχισμένοι, αν η Κτήσυλλα δεν αρρώσταινε βαριά. Στους εννιά μήνες, πάνω που η Κτήσυλλα ήταν έτοιμη να γεννήσει, αρρώστησε και πέθανε. Ο Ερμοχάρης ρώτησε το μαντείο, για ποιο λόγο έχασε την γυναίκα του. Η απάντηση ήταν ότι ο πατέρας της την υποσχέθηκε σε άλλον αν και είχε ορκιστεί στην ιερή δάφνη ότι θα έκανε τον Ερμοχάρη γαμπρό του. Κι ακόμα, στον νεαρό χήρο δινόταν η εντολή να πάρει το σώμα

της Κτήσυλλας και να πάει να το θάψει στην πατρίδα της, την Ιουλίδα της Τζιας.

Απαρηγόρητος ο Ερμοχάρης πήρε το νεκρό κορμί της και το πήγε στο νησί, να γίνει η ταφή του. Το απέθεσε στο κρεβάτι. Την ώρα που ετοιμάζονταν για τις νεκρικές χοές, το άψυχο κορμί έγινε άφαντο. Κι ένα περιστέρι πέταξε.

Ο Ερμοχάρης θαύμασε για όλα αυτά αλλά δεν τα άφησε έτσι. Πήγε στο μαντείο και ρώτησε αν υπήρχε κάποια ερμηνεία για όλα αυτά. Η απάντηση ήταν ότι η Κτήσυλλα έπρεπε να λατρεύεται ως θεά. Κι ότι, γι' αυτό, έπρεπε να κτιστεί ένας ναός στο όνομά της. «Οι κάτοικοι του νησιού αφιέρωσαν τον ναό στην Κτήσυλλα την Εκαέργη», λέει ο Αντωνίνος Λιβεράλης. «Στην Ιουλίδα όμως την έλεγαν Κτήσυλλα Αφροδίτη».

(τελευταία επεξεργασία, 15 Ιουλίου 2021)